

Sygn. akt IV KK 459/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 grudnia 2020 r.,
sprawy **W. B.**
uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 180a k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez Prokuratora Okręgowego w K.
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 stycznia 2020 r., sygn. akt IV Ka (...)
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.
z dnia 25 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego W. B. za winnego tego, że w dniu 11 kwietnia 2017 r. w K. prowadził pojazd mechaniczny marki Opel Vivaro o nr. rej. (...) na drodze publicznej, nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta K., sygn. (...) z dnia 15 lutego 2010 r. o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii B, tj. występkę z art. 180a k.k., za który wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując oskarżonego do wykonywania nieodpłatnej

kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa wydatki sądowe, w tym opłatę.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 30 stycznia 2020 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego W. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 180a k.k., a kosztami postępowania za obie instancje obciążył Skarb Państwa.

Powyższe orzeczenie Sądu odwoławczego w całości, na niekorzyść oskarżonego zaskarżył kasacją Prokurator Okręgowy w K., zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a to art. 180a k.k., polegające na wyrażeniu błędnego poglądu, że oskarżony W. B. nie wyczerpał w dniu 11 kwietnia 2017 r. w K. znamion przestępstwa stypizowanego w tym przepisie, ponieważ wydana w stosunku do niego decyzja Prezydenta Miasta K. z dnia 15 lutego 2010 r., sygn. (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B przestała być aktualna w momencie uzyskania przez niego w dniu 15 kwietnia 2016 r. słowackiego prawa jazdy, gdyż od tego momentu nabył on uprawnienia do kierowania pojazdami tej kategorii, co skutkowało niezasadną zmianą wyroku Sądu I instancji i uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanego mu czynu”.

Podnosząc powyższe, autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonego wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja prokuratora okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, powodującym jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy przypomnieć, że co do zasady, kasacja może być wniesiona przez stronę od wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Oznacza to, że zarzuty kasacyjne winny dotyczyć naruszenia prawa materialnego

lub procesowego, do którego doszło w fazie postępowania odwoławczego. Ponadto, przedmiotem zarzutów może być tylko rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, zatem w tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia nie można podnosić zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych, czy rażącej niewspółmierności kary (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2017 r., sygn. akt II KK 174/17).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie wskazuje się, że obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu prawa materialnego, jak również w sytuacji niezastosowania określonego przepisu, gdy jego zastosowanie było obowiązkowe. Natomiast nie zachodzi taka obraza, kiedy wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów prawa procesowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 lipca 1974 r., V KR 212/74, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2002 r., V KKN 214/01).

Z uwagi na to, że jak wskazano już wyżej, przedmiotem kasacji jest wyrok Sądu odwoławczego, zarzut obrazy prawa materialnego może być w kasacji postawiony wprost, ale tylko w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy wydał w sprawie wyrok reformatoryjny i w tym wyroku zastosował przepis prawa materialnego, tj. zmienił kwalifikację prawną czynu, czy też, jak w niniejszej sprawie, uniewinnił oskarżonego od czynu przypisanego mu przez Sąd I instancji.

Nie ulega zatem wątpliwości, że na gruncie przedmiotowej sprawy, skarżący uprawniony był do postawienia w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutu obrazy art. 180a k.k., skoro Sąd Okręgowy w K. ten przepis stosował. Zarzut ten sformułowany został jednak nieprawidłowo. Jakkolwiek bowiem skarżący nadał mu prawnie dopuszczalną postać - rażącego naruszenia prawa materialnego, tj. art. 180a k.k., to jednak argumentacja przedstawiona na jego poparcie prowadzi do stwierdzenia, że pod pozorem zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych autor kasacji podjął próbę zakwestionowania poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, tj. kwestii aktualności decyzji o cofnięciu wobec oskarżonego

uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B i związanej z tymi ustaleniami kwestii braku zamiaru sprawcy co do popełnienia występku z art. 180a k.k.

Tymczasem, wbrew twierdzeniu skarżącego, Sąd II instancji nie oparł swojego rozstrzygnięcia, uniewinniającego oskarżonego od zarzutu z art. 180a k.k., na ustaleniu, że decyzja Prezydenta Miasta K., sygn. (...) z dnia 15 lutego 2010 r. o cofnięciu uprawnień W. B. do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii B, w związku z brakiem podejścia do egzaminu sprawdzającego na kategorię B po przekroczeniu 24 punktów karnych, straciła ważność, czy - jak to ujęto w kasacji – „przestała być aktualna”. Podstawę orzeczenia Sądu ad quem stanowiło natomiast ustalenie, że oskarżonemu W. B. nie sposób przypisać zamiaru popełnienia przestępstwa z art 180a k.k. w okolicznościach i czasie opisanych w zarzucanym aktem oskarżenia czynie, a zatem stwierdzenie, iż skoro zdekompletowane zostały znamiona strony podmiotowej zarzucanego oskarżonemu czynu, to naturalną tego konsekwencją musiało być wydanie wobec niego wyroku uniewinniającego. Sąd II instancji miał w polu widzenia fakt wydania wobec oskarżonego w dniu 15 lutego 2010 r. Decyzji Prezydenta Miasta K. o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii B. Uwzględnił jednak również fakt, że oskarżony W. B. w dacie czynu objętego aktem oskarżenia posiadał kartę stałego pobytu na terenie Słowacji, wydaną w dniu 25 czerwca 2014 r. z terminem pobytu na czas do 24 czerwca 2019 r. i tam też uzyskał uprawnienia do prowadzenia pojazdów kategorii A i B. Słowackie prawo jazdy zostało mu wydane w dniu 15 kwietnia 2016 r. z terminem ważności do dnia 15 kwietnia 2031 roku. Tym prawem jazdy W. B. dysponował również w chwili zdarzenia objętego aktem oskarżenia, tj. prowadzenia pojazdu mechanicznego samochodu marki Opel w dniu 11 kwietnia 2017 r. na terenie K.

Jakkolwiek możliwość i prawidłowość wydania W. B. prawa jazdy przez organy Republiki Słowacji w okresie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami na terenie Polski, w świetle przepisów prawa Unii Europejskiej - dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20.12.2006 r., w sprawie praw jazdy (Dz.U.L.403, s.18), jak i przepisów prawa krajowego – Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U.2020.1268 t.j.) może rodzić wątpliwości, to jednak oczywiste jest, że sama okoliczność uzyskania i posiadania

tego prawa jazdy miała istotne znaczenia w kwestii ustalenia zamiaru sprawcy w zakresie zarzucanego mu czynu. Posiadanie przez oskarżonego w dniu 11 kwietnia 2017 r. słowackiego prawa jazdy kategorii A i B przesądziło, zdaniem Sądu ad quem, o braku po stronie oskarżonego zamiaru popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. To skutkowało uniewinnieniem przez Sąd II instancji W. B. od występku z art. 180a k.k.

Tymczasem skarżący, kwestionując ww. rozstrzygnięcie, w treści postawionego w kasacji zarzutu w oczywisty sposób kontestuje prawidłowość dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny zamiaru oskarżonego, co jednak w aktualnym stadium postępowania jest już nieodpuszczalne. Ustalenia dotyczące strony podmiotowej czynu zabronionego, w tym przyjęcie zamiaru czy też jego postaci, należą do sfery ustaleń faktycznych, które z mocy art. 523 § 1 k.p.k. nie mogą być przedmiotem zarzutu kasacyjnego. Zarzut obrazy prawa materialnego mógłby być zaś rozważany jedynie wówczas, gdyby dotyczył wykładni bądź zastosowania tego prawa w niekwestionowanym stanie faktycznym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 r. III KK 305/13).

Kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia nie może opierać się na zarzutach błędnej oceny poszczególnych dowodów czy błędów w ustaleniach faktycznych. Funkcją Sądu kasacyjnego jest bowiem eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych z rażącym naruszeniem prawa, co potwierdza, że Sąd Najwyższy rozpoznający kasację jest sądem prawa, a nie sądem faktu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2015 r. II KK 39/15).

Z tego względu Sąd Najwyższy, zdecydował o oddaleniu kasacji oskarżyciela publicznego, jak oczywiście bezzasadnej.

O kosztach postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 636 § 1 in fine k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.